

Informační kniha

MAROKO

Srdečně Vás
vítáme v destinaci

MAROKO

Přejeme Vám příjemné prožití dovolené!

Obsah

Poznejte to nejlepší z Maroka	str. 4
Časový posun	str. 5
Státní zřízení	str. 6
Historie	str. 6
Klimatické podmínky	str. 7
Poloha a geografie	str. 8
Jazyky	str. 10
Flóra a fauna	str. 10
Pláže	str. 12
Opalování	str. 12
Doprava a cestování po Maroku	str. 13
Peníze – měna	str. 14
Internet	str. 15
Pošta	str. 15
Telefonování	str. 15
Kontakty na úřady	str. 15
Celní předpisy	str. 16
Bezpečnost a kriminalita	str. 17
Aktivity a zábava	str. 17
Kuchyně a jídlo	str. 19
Slovníček	str. 20
Elektrický proud	str. 21
Voda	str. 21
Zdravotní péče	str. 21
Zajímavá místa	str. 22

Poznejte to nejlepší z Maroka

Casablanca

- Největší město Maroka.

Volubilis

- Fénické město ze 3. století př. n. l.

Meknes

- Jedno ze čtyř královských měst Maroka.

Fez

- Nejstarší královské město Maroka.

Velbloudí a Holubí jeskyně

- Unikátní jeskyně zapsané na seznamu dědictví UNESCO.

Oujda

- Město s krásnou medinou u hranic s Alžírskem.

Tizi Oussem

- Typická berberská vesnice v pohoří Atlas.

MAROKO

ATLANTSKÝ OCEÁN

RABAT

Saidia

ALŽÍRSKO

0 250 km

Ait Ben Haddou

- Pevnost zapsaná na seznamu UNESCO.

Marrákeš

- Slavné náměstí Djemaa El Fna v centru Marrákeše.

Na severozápadě Afriky se rozkládá Maroko, jehož pobřeží omývá Atlantský oceán a Středozemní moře. Stejně pestré je i jeho vnitrozemí, zahrnující pod trojicí podnebných pásů nekonečnou Saharu, úrodné nížiny kolem četných řek i sněhem pokrytá pohoří v čele s Vysokým Atlasem.

V Maroku vás však čekají také stovky kilometrů nádherných pláží. V letovisku Saidia si užijete čisté a upravené luxusní pláže Středozemního moře s plným servisem, u měst Casablanca a Essaouira si na své přijdou díky vysokým vlnám hlavně milovníci surfování a dalších aktivit.

Kdo má raději poznávání historie, neměl by si nechat ujít některou z devíti marockých památek zapsaných na seznamu světového dědictví UNESCO. K nejznámějším z nich patří opevněný Mogador, medina ve Fezu, starověké Volubilis nebo Meknes kombinující islámské a evropské vlivy.

Těšte se na příjemné, slunečné počasí, nákupy na četných trzích i na jedinečné gastronomické zážitky. Marocká kuchyně ukrývá mnohem více než jen tradiční kuskus.

Časový posun

Maroko zavedlo v roce 2019 stálý letní čas – v zimě mají stejný čas jako ČR, v létě je v Maroku o hodinu méně. Během ramadánu se ovšem čas v zemi posouvá ještě o 1 hodinu (čili je o 2 hodiny méně než v ČR).

Státní zřízení

Marocké království je konstituční parlamentní monarchií, v jejímž čele stojí král s rozsáhlými pravomocemi. Dvoukomorový parlament se volí na pětileté období. Výkonným orgánem je vláda, jejíhož premiéra jmenuje a odvolává král.

Administrativní dělení

V současnosti se Marokem táhnou hranice 12 regionů (wilaya). Mají omezenou samostatnou působnost a jejich hlavou jsou guvernéři. Regiony se dále dělí na prefektury (většinou městské celky) a provincie (venkovské správní jednotky).

Historie

Islám, kolonie a další důležité mezníky v historii Maroka

Dějiny Maroka se začaly psát již ve starověku. Ve 2. století před Kristem toto území osídlili Féničané a v roce 40 př. n. l. ho ovládla Římská říše. Římané tady na ploše několika desítek tisíc kilometrů čtverečních, zahrnující části dnešního Maroka a Alžírska, vyhlásili provincii Mauretania Tingitana. Počátkem 5. století území zabrali Vandalové a v 6. století se stalo součástí Byzantské říše.

Příchod Arabů a nástup islámu

Ovšem ani Byzantská říše se tady dlouho neudržela. V průběhu 7. století pod Atlas pronikli Arabové a Maroko zcela islamizovali, často i za cenu potlačení několika povstání původních berberských kmenů. Tyto kmeny však později začaly postupně vytlačovat Arabů z jihu a v roce 1269 se dostaly i do svého dnešního centra, do starověkého města Marrákeše.

Nejvýznamnější vládcí Maroka

- **Abú Bakr ibn Umar** (zemřel 1087) z dynastie Almorávidů, zakladatel města Marrákeš
- **Jakúb I. al-Mansúr** (vládl 1184–1199) z dynastie Almohadů, vynikající válečník pyšný se zásluhou vítězství nad Alfonsem VIII. Kastilským v bitvě u Alarcosu, přívlastkem „vítězný“, islámský fanatik a zároveň vzdělanec chránící na svém dvoře filozofa ibn Rušda (Averroes)
- **Abú Jakúb Jusuf an-Nasr** (vládl 1286–1307) z dynastie Marínovců, velký vojevůdce známý svým „obléháním Tlemcenu“
- **Abú Abd Alláh al-Sheikh Mohammad ibn Jahya** (vládl 1472–1504) z dynastie Vattásovců, marocký sultán a král města Fez
- **Abdalláh al-Ghalib** (vládl 1557–1574) z dynastie Saadů, vítěz nad Turky v bitvě u Wadi al-Laban
- **Sulejmán Marocký** (vládl 1792–1822) z dynastie Alawitů, vyhnal piráty od marockého pobřeží
- **Muhammad V.** (vládl 1957–1961) z dynastie Alawitů, první král nezávislého Maroka

Evropský vliv na Maroko a francouzská kolonie

Počátkem 14. století začali severní pobřeží Maroka obsazovat Španělé a Portugalci, kteří postupně pronikli i do vnitrozemí. Většina země však nadále zůstala sultánským chalífátem. Jeho vládci začali počátkem 16. století uzavírat rozličné strategické dohody s Francií, až se v roce 1912 země stala francouzským protektorátem. V letech 1912–1956 došlo k rozdělení země na francouzskou a španělskou zónu a ustavení francouzského a španělského protektorátu.

Vyhlášení marocké nezávislosti

V roce 1930 se sultán Muhammad V. postavil do čela protikoloniálního odporu. Tyto snahy vyvrcholily v roce 1957 jeho korunovaci na marockého krále a zrušením francouzského protektorátu. Demokratická ústava byla schválena v roce 1972 za vlády Hassana II. Od roku 1990 zaznamenala země výrazný pokrok a stabilizaci, což se odrazilo na její oblíbenosti a neustále rostoucím turistickém ruchu.

Klimatické podmínky

Horko od června do září, to je počasí v Maroku u Atlantiku

Z hlediska podnebí je Maroko velmi variabilní. Důležité klimatické rozhraní tvoří více než 3 tisíce metrů vysoká hradba Velkého Atlasu. Zjednodušeně lze konstatovat, že u oceánu je horko a vlhko, v horách jsou běžné četné srážky a pouštní vnitrozemí naopak sužuje sucho a urputné vedro.

Podnebí u pobřeží Maroka

U břehů Středozemního moře a Atlantského oceánu panuje subtropické klima s mírnými zimami a suchými, horkými léty, byť je pobřeží ochlazováno studeným Kanárským proudem. Teplota vody u marockých břehů Atlantiku přesahuje 20 stupňů v období od konce května do listopadu, nejteplejší je v srpnu a v září. Voda u pobřeží Středozemního moře má v hlavní sezóně průměrně okolo 23–24 stupňů, zkraje léta a s blížícím se podzimem je jen o málo chladnější. Množství srážek se tady pohybuje kolem 900 mm za rok.

Podnebí ve vnitrozemí Maroka

V pohoří Atlas panuje vysokohorské podnebí s teplotami pod bodem mrazu během jedné třetiny roku (prosinec, leden, únor, březen). Zvláště na severozápadních svazích často prší, ve vyšších nadmořských výškách sněží. Dále směrem na jih a jihovýchod leží pouště se suchým kontinentálním podnebím, které charakterizují letní vedra přes 40 stupňů a pouhých 200 mm srážek ročně.

Poloha a geografie

Maroko nejsou jen pouště, ukazuje jeho geografie

Maroko je díky 446 550 kilometrům čtverečním rozlehlý stát, skoro šestkrát větší než ČR. Při započítání plochy nárokováného území Západní Sahary by jeho celková rozloha činila dokonce 712 550 kilometrů čtverečních, což by z něj udělalo 17. největší zemi Afriky.

Rozprostírá se v severozápadním cípu afrického kontinentu. Na jihu a jihovýchodě sousedí s Mauritánií, severovýchodní hranici má s Alžíískem. Ze severu jej omývají vlny Středoziemního (Alboránského) moře, celou západní část lemuje Atlantský oceán. Propojení obou vodních ploch zajišťuje Gibraltarský průliv, díky kterému se Maroko přibližuje Evropě na pouhých 16 kilometrů. Navíc na jeho území leží dvojice španělských exkláv Ceuta a Melilla.

Zeměpis Maroka

Vnitrozemím Maroka se táhne skalnatý vysokohorský masiv Atlas. Dělí se na několik částí:

NÁZEV	POLOHA	DÉLKA (KM)	NEJVYŠŠÍ BOD	VÝŠKA (M)	POZNÁMKA
Antiatlas	Jihozápad	500	Amalou n'Ou Mansour	2 712	
Vysoký Atlas	Vnitrozemí	600	Džabal Tubkal	4 167	Nejvyšší hora Maroka i severní Afriky
Střední Atlas	Vnitrozemí	300	Jbel Bou Naceur	3 356	
Ríf	Sever	400	Tidighin	2 456	

Většina marockých řek teče na severu. Do Atlantského oceánu ústí Sebú (délka 614 km), Um er-Rbia (556 km), Tensift (270 km) a Sous (180 km), do Středozemního moře se nedaleko letoviska Saidia vlévá Mulúja (520 km). K největším vodním plochám patří především přehradní jezera jako Al Wahda (s plochou 123 kilometrů čtverečních jedna z největších přehrad v Africe), Al Massira či Idriss. Velkou část země, především na jihu a východě, vyplňuje poušť Sahara.

Demografie a náboženství v Maroku

V Maroku žije téměř 35 miliónů obyvatel, což z něj dělá 39. nejlidnatější stát na světě. Celých 99,5 procenta jeho populace tvoří Maročané, potomci Arabů a Berberů. Čistě berberskou menšinu potkáte zejména v horských a saharských oblastech. Třetina všech obyvatel žije v desítkách největších měst:

NÁZEV	POČET OBYVATEL (V MILIÓNECH)	REGION
Casablanca	3,4	Grand Casablanca
Rabat	1,8	Rabat-Salé-Kénitra
Fez	1,2	Fez-Meknes
Tanger	1	Tanger-Tetuán-Al Hoceima
Marrákeš	0,9	Marrákeš-Safi
Salé	0,9	Rabat-Salé-Kénitra
Meknes	0,7	Fez-Meknes
Kenitra	0,6	Rabat-Salé-Kénitra
Tetuán	0,5	Tanger-Tetuán-Al Hoceima
Beni Mellal	0,5	Béni Mellal-Khénifra

Jako náboženství převládá z 98 procent sunnitský islám, 2 procenta vyplňují křesťanské a židovské víry.

Marocká ekonomika

Největší přínos do státního rozpočtu země představuje turistický ruch. Mezi další významné ekonomické aktivity patří zemědělství, lesnictví, rybolov, chemický a těžební průmysl (jsou zde bohaté zdroje fosfátů, mědi, fluoridu, olova) a tradiční řemeslná výroba. V hodnotě HDP na obyvatele zaujímá Maroko 114. místo na světě.

Jazyky

Úředními jazyky v Maroku jsou arabština a berberština (od roku 2011). Téměř všichni zde hovoří také francouzsky (s ohledem na koloniální přítomnost Francie v minulosti), na severu také španělsky (díky geografické blízkosti Španělska).

Flóra a fauna

Šakalové, pomeranče, laguny a další krásy přírody v Maroku

V Maroku se setkáte s typickými rostlinnými a živočišnými zástupci tří klimatických pásů (subtropického, tropického a mírného vysokohorského). Díky přírodní rozmanitosti můžete obdivovat nefalšovanou písečnou poušť, husté lesy a zelené úrodné nížiny, zasněžené čtyřtisícovky nebo okázalé skalnaté kaňony.

Marocká vegetace vás příjemně osvěží

Typickými reprezentanty marocké flóry jsou zejména rozličné stepní traviny, věčně zelené keře macchie, mohutné duby a cedry ve středním vegetačním pásmu či jalovce a tůje ve vyšších polohách. Kolem pobřeží se daří palmám a dalším subtropickým rostlinám.

Rozsáhlé zemědělské oblasti pokrývají sady s tropickým ovocem (především s fíkovníky a pomerančovíky), obilná pole, vinohrady, olivové háje či farmy pěstující luštěniny a cukrovou třtinu.

Živočichové v Maroku

Horské masivy jsou domovem koz a ovcí, k vidění jsou také mufloni, ve stepních a pouštních oblastech se potulují šakalové a stáda velbloudů. Po zemi se pohybují různé druhy plazů a ještěrek, na Sahaře si dejte pozor zejména na jedovaté kroužkové zmiže. Při svých toulkách narazíte i na spoustu roztodivného hmyzu včetně štírů a poměrně velkých pavouků.

Marocké národní parky

Z 11 národních parků v Maroku stojí za pozornost především NP Tubkal. Zajímavé přírodní krásy však ukrývá i zbývajících desítky ostatních.

NÁZEV NÁRODNÍHO PARKU	ROZLOHA (KM ²)	REGION	ROK VZNIKU	HLAVNÍ ATRAKCE
Al Hoceima	470	Tanger-Tetuán-Al Hoceima	2004	Středomořské útesy
Dakhla	18 889	Západní Sahara	2014	Pobřežní laguny
Haute Atlas	490	Meknes-Tafilalet	2004	Poslední kusy berberských levhartů na světě
Ifrane	500	Fez-Meknes	2004	Největší cedrový les v Maroku
Iriqui	1 230	Souss-Massa	1994	Ohrožení pouštní živočichové
Khenifiss	1 850	Guelmim-Es Semara	2006	Největší marocká laguna
Khenifra	935	Béni Mellal-Khénifra	2008	Jezera Aziza a Sidi Ali
Souss-Massa	338	Souss-Massa	1991	Populace ibise skalního
Talassemtane	580	Tanger-Tetuán-Al Hoceima	2004	Jedinečná biodiverzita
Tazekka	137	Fez-Meknes	1950	Vrchol Jbel Tazekka
Tubkal	380	Marrákeš-Safi	1942	Nejvyšší hora Maroka

 Pláže

Písek, vlny a klid, to jsou nejkrásnější pláže v Maroku

Tiché a poklidné liduprázdné zátoky mezi skalisky s nádhernými scenériemi, předlouhé písečné kory omývané vysokými vlnami, čisté a upravené luxusní pláže s plným servisem v turistických resortech. V Maroku vás okouzlí snad všechny myslitelné typy pláží, jako stvořené pro opalování, koupání a rozličné druhy vodních sportů.

Proč vyzkoušet dlouhou pláž Saidia

Velmi populárním resortem na pobřeží Středozemního moře, vhodným nejen pro rodiny s dětmi, je Saidia. Voda zde má vyšší teplotu než v Atlantiku a čeká tu na vás spousta skvěle vybavených a udržovaných pláží, spojených v jeden několikakilometrový pás (Plage Saidia), nejdelší v celém Maroku. Směrem od západu na něm leží několik významných bodů jako Cap de l'Eau, ústí řeky Mulúja, moderní marina Saidia a státní hranice s Alžírskem. Pláž Oued Laoum oceněná Modrou vlajkou je skutečným potěšením pro milovníky klidu a autentické atmosféry. Jemný zlatý písek se na ní táhne v délce mnoha kilometrů podél skalnatého pobřeží s výhledem na azurově modré vody.

Relaxujte na pláži v Agadiru

Pláž Agadir ve stejnojmenném letovisku v jihozápadním Maroku pokrývá zlatavý písek a obklopuje ji čarokrásná, mírně zvlněná krajina. Díky tomu tolik netrpí atlantickými větry a voda je zde po většinu roku velmi poklidná. Pláž táhnoucí se v délce asi 7 kilometrů od agadirske mariny až ke golfovému areálu u ústí řeky Sous je pravidelně udržovaná, hlídána a na dosah malebného města, pulzujícího typickou marockou pohostinností.

Užijte si koupání a vodní sporty na plážích v Essaouire

Vyhlášený ráj surfařů s mimořádně bouřlivými vlnami, to je několik set metrů široká pláž Essaouira. Jedná se v podstatě o nádherný přímořský park s mnoha plácky pro míčové hry a půjčovnami vybavení pro surfing a kitesurfing. Přiléhající město Essaouira platí za centrum rukodělných řemesel a odvezete si odtud mnoho originálních suvenýrů.

Projděte se po plážích Casablanky

Krásné pláže podél Casablanky pokrývá tmavě hnědý písek a často poskytují dokonalý servis. Vybírat můžete z tichých zátok i z větrem bičovaných lokalit s obrovskými vlnami. Asi nejvyhlášenějším místem v této oblasti je pláž Ain Diab, populární především mezi milovníky surfování.

 Opalování

Slunce bývá v Maroku zejména během letních měsíců velmi agresivní – jak v horách, tak v subtropických oblastech. Dodržujte tedy zásady zdravého opalování a pohybu venku. Zejména noste pokrývku hlavy, používejte krémy s vyšším ochranným faktorem a zdržte se pobytu na přímém slunci v poledních hodinách.

Vzhledem k silnému vlivu islámu se na plážích netoleruje nudismus ani opalování bez horního dílu plavek.

Doprava a cestování po Maroku

Auto, vlak, taxi a další způsoby, jak cestovat po Maroku

Největším marockým letištěm je Mezinárodní letiště Mohameda V. v Casablance. Z Evropy se dostanete také na další mezinárodní letiště, která se nacházejí v Marrákeši, Agadiru, Fezu, Rabatu, Tangeru či Nadoru. Rekreační středisko Saidia obsluhuje mezinárodní letiště Angads u Oujdy.

Vlakem rychle a pohodlně Marokem

Všechna větší marocká města propojuje poměrně kvalitní, 2 067 kilometrů dlouhá železniční síť, provozovaná státní společností ONCF. Vlaky jsou pohodlné a rychlé, mnohdy komfortnější než autobusy.

Maroko a jeho silniční síť

Zejména v severní části země jsou silnice v dobrém stavu a spojují všechna významná města a turistická centra. Délka dálniční sítě v Maroku činí zhruba 1 700 kilometrů. K dispozici je celkem šest expresních silnic, jak se tady dálnicím říká.

NÁZEV DÁLNIČE	ROK ZPROVOZNĚNÍ	TRASA	DÉLKA (KM)
A1	1987	Rabat-Rabat – Safi	243
A2	1998	Rabat – Fez – Oujda	480
A3	2001	Casablanca – Marrákeš – Agadir	453
A4	2014	Berrechid – Benni Mellal	172
A5	1995	Tanger Med – Rabat	317
A7	2007	Fnideq – Tetuán	28

Hlavním provozovatelem autobusové dopravy v Maroku je státní společnost CTM, doplněná množstvím soukromých přepravců. Čím více se však blížíte na jih a jihovýchod k Sahaře, tím jsou cesty horší a před pouští přecházejí spíše v nezpevněné stezky, které zvládne jen terénní automobil.

Taxi a půjčování vozidel v Maroku

Automobil si můžete bez problémů půjčit v řadě domácích i zahraničních autopůjčoven, situovaných hlavně u letišť a nádraží. Podmínkou řízení je věk nad 21 let, platný řidičský průkaz, pas a bankovní karta. Je doporučeno mít také mezinárodní řidičský průkaz. Vypůjčení auta však doporučujeme výhradě s pomocí našich delegátů, případně hotelového personálu.

Ve městech obstojně funguje taxislužba, řidiči si ovšem taxametry obvykle nezapínají. Před jízdou si proto raději předem dohodněte a usmlouvejte cenu, abyste na konci cesty nebyli nemile překvapeni finančními požadavky šoféra.

Marocké dopravní předpisy

Pravidla silničního provozu jsou téměř shodná s evropskými, značky a oznámení jsou provedeny většinou v arabštině a francouzštině. V obcích je maximální povolená rychlost 40 km/h, mimo ně 100 km/h. Povinností jsou bezpečnostní pásy, platí zákaz telefonování za jízdy a nezapomeňte ani na dálniční poplatky v Maroku (vybírané prostřednictvím mýtných bran).

Peníze – měna

Měnou je marocký dirham (MAD), který se dále dělí na 100 centimů. V oběhu jsou mince v hodnotách 1, 5, 10 a 20 centimů, 0,5, 1, 2, 5 a 10 dirhamů a bankovky 20, 50, 100 a 200 dirhamů. Průměrný kurz se v roce 2023 pohybuje na úrovni 1 MAD = 2,10 CZK.

Internet

V Maroku je internet velmi dobře dostupný zejména v severní části země. Ve větších městech najdete řadu internetových kaváren, poplatek za hodinu připojení se pohybuje okolo 10 až 20 MAD. V nákupních centrech a lepších hotelech bývá běžné i bezplatné Wi-Fi připojení.

Pošta

Rozsáhlá síť pošt má otevřeno následovně:

- pondělí až čtvrtek – 8.30 až 12.00 a 14.30 až 18.30 hodin
- pátek – 8.30 až 11.30 a 15.00 až 18.30 hodin
- sobota a neděle – zavřeno

Zásilky putují do ČR přibližně 10 dnů.

Telefonování

Pokrytí mobilním signálem je vynikající, dokonce i v horských a pouštních oblastech.

Důležitá telefonní čísla

Mezinárodní předvolba Maroka je +212.

- Policie: 19 a 190
- Hasiči a lékařská pomoc: 15
- Nehody (ambulance): 150
- Informace: 160

Kontakty na úřady

Velvyslanectví ČR v Maroku

České velvyslanectví sídlí v hlavním městě Rabatu:

Avenue Mohammed VI, 10
Rue Ait Melloul, Villa Merzaa
Rabat – Souissi
10000 Rabat

Telefon: +212 537 755 420–21
E-mail: rabat@embassy.mzv.cz
Web: www.mzv.cz/maroko
Nouzová linka: +212 613 452 583

Občané Slovenské republiky se mohou v případě potřeby obracet na Velvyslanectví České republiky v Rabatu.

Celní předpisy

Marocké celní předpisy dovolují bezcelní dovoz oblečení a předmětů osobní potřeby. Omezení se však vztahují především na:

- tabák (max. 200 g zpracovaného tabáku)
 - alkohol (1 láhev vína, 1 láhev jiných alkoholických nápojů)
 - parfémy (1 balení parfému max. 150 ml, 1 balení toaletní vody max. 250 ml)
- V případě léků musí druh a množství odpovídat předepsané osobní spotřebě.

Dovoz některých předmětů a látek je zcela zakázán. Týká se to především:

- některých druhů zbraní a střeliva
- omamných a psychotropních látek
- některých druhů zvířat

Dovoz dronů všech typů a velikostí je podroben zvláštnímu povolení, které se vydává prakticky jen firmám za přesně určeným účelem a s časovým omezením.

Dovoz valut není omezen, nicméně pokud by hodnota při výměně přesahovala 100 tisíc marockých dirhamů (cca 240 tisíc Kč), je třeba její výši nahlásit na celní správě při vstupu do země. Dovoz marockých dirhamů je povolen pouze do 2 tisíc MAD.

Marocké orgány mají právo ověřit u příjezdějících turistů jejich finanční zajištění pro pobyt v Maroku. Důkaz finančního zajištění turistického pobytu v Maroku představuje hotovost, šeky nebo kreditní karty, popř. hotelový voucher.

Zákaz platí pro vývoz fauny a flóry. Omezen je též vývoz zkamenělin (či ozdobných nerostů a hornin) – bezcelně lze vyvézt maximálně 10 ks.

Bezpečnost a kriminalita

V současnosti je bezpečnostní situace v Maroku velmi dobrá, země je stabilní, obyvatelstvo vřelé vůči turistům. Ve velkých městech a turistických centrech se můžete setkat s běžnou pouliční kriminalitou jako kdekoliv v Evropě. Určitě se vyplatí hlídat si peníze a osobní doklady a zbytečně nevystavovat na odiv šperky a luxusní předměty.

Aktivity a zábava

Co vidět a co dělat během dovolené v Maroku

Velké popularitě během pobytu v Maroku se těší surfování na mohutných vlnách Atlantiku, rafting na divokých horských řekách, tenis a samozřejmě vysokohorská turistika v nádherných scenériích Vysokého Atlasu. K často vyhledávaným sportovním aktivitám, které Maroko nabízí, se řadí také golf. V posledních letech zde vyrostla řada luxusních resortů, často využívaných k mezinárodním turnajům.

Památky, zábava a další turistické atrakce v Maroku

Připravte se na pestrú škálu jedinečných turistických atrakcí. Maroko se pyšní devítkou lokalit zapsaných na seznam světového dědictví UNESCO:

- Essaouira (Mogador), opevněné město z 18. století ve stylu evropské vojenské architektury
- Fez a jeho medina, význačné kulturní středisko
- Ksar Ait Ben Haddou, tradiční opevněné obydlí na okraji pouště
- Marrákeš a jeho medina včetně dalších středověkých a berberských památek
- Mazagan (Al-Džadída), bývalá opevněná portugalská kolonie na březích Atlantiku
- Meknes, starobylé město z 11. století kombinující islámské a evropské vlivy
- Oujda, město s Velkou mešitou z roku 1298
- Casablanca, romantické město s třetí největší náboženskou stavbou světa, 210 metrů vysokou mešitou Hassana II.
- Rabat, historické sídlo a zároveň moderní metropole
- Tetuán, od příchodu Maurů spojnice mezi Marokem a Andalusií
- Volubilis, dávné centrum Mauritánie

Na milovníky vodních radovánek čeká několik aquaparků, zejména nově vybudovaný v Saidii, dále pak v Marrákeši (Aqua Fun Club, Oasiria Water Park, Eden Aquapark), Agadiru (Atlantica Park), Casablance (Tamaris Aquaparc). Vyzkoušet lze též zábavní areály, např. Palooza Land s dinoparkem v Marrákeši či Parc de Jeux Sindibad v Casablance, kombinující lunapark a zoo.

Nezapomenutelné přírodní taháky na toulkách Marokem

Ve slunečném Maroku se nachází 11 národních parků v čele s NP Tubkal, jehož srdcem je nejvyšší marocká hora Džabal Tubkal. Nádherné výlety za přírodou si však uděláte i do Středního Atlasu s vodopády Uzúd nebo do pohoří Béni Snassen s blízkou soutěskou Zegzel a s dvojicí jeskynních systémů (Velbloudí a Holubí jeskyně). Mys Cap de l'Eau poskytuje za pěkného počasí vyhlídku na Maroko, Španělsko i Alžírsko.

V Rabatu můžete navštívit vyhlášenou zoologickou zahradu Jardin Zoologique National.

Co si přivést z Maroka

Suvenýry v Maroku nakoupíte nejlépe na malých tržištích téměř v každém městečku. Smlouvání a pomalé obchodování jsou zde národním sportem – pokud ihned přijmete obchodníkovu cenu, může se až urazit. Zvládnete-li umění smlouvat, pořídíte za skvělé ceny zejména kvalitní kožené oblečení, nádherné rukodělné šperky a umělecké předměty, koberce, typické bubínky z velbloudí kůže, různé exotické koření a zejména pak arganový olej.

Noční život

Ráz Maroka je vesměs tichý a poklidný. Rušný noční život pulzuje zejména v Casablance, plné zábavních podniků a diskoték. Okouzující Marrákeš v sezóně téměř nespí a centrální náměstí bývá plné bavících se turistů i našinců až do ranních hodin. Mimo zahraniční hotely není snadné dostat se k alkoholu, a pokud ano, je velmi drahý.

Státní svátky Maroka

V zemi se slaví několik náboženských svátků, které mají pohyblivé termíny - Aid al Fitr (svátek k ukončení postního měsíce ramadán), Aid al Adha (svátek obětování), Muharamm (Al Hijra, začátek islámského roku) a Aid al Mawlid (narození proroka Mohameda). Další svátky jsou tyto:

- 1. 1. – Nový rok
- 11. 1. – Vyhlášení nezávislosti
- 3. 3. – Korunovace Hassana II.
- 1. 5. – Svátek práce
- 9. 7. – Narozeniny Hassana II.
- 30. 7. – Svátek monarchie
- 20. 8. – Den vypovězení
Mohameda V. do exilu
- 6. 11. – Zelený pochod
- 18. 11. – Svátek nezávislosti

Spropitné

Nezapomínejte na dobrovolné spropitné (bakšiš) v restauracích, hotelech, řidičům nebo průvodcům.

Kuchyně a jídlo

Marocká kuchyně a její největší lahůdky

Marocká kuchyně přináší vskutku rozmanité gastronomické zážitky. Mísí se v ní tradiční berberské vlivy s arabským kořením a francouzskou kulinářskou vyspělostí. Její základ tvoří obiloviny, rýže a zelenina, kombinované zejména se skopovým a drůbežím masem.

Národní pokrmy Maroka

Minimálně jedno ze dvou národních marockých jídel velmi dobře znáte a nejspíše už jste ho i jedli. Seznamte se s kuskusem a s tajinem.

Kuskus: krupice kořeněná šafránem, smíchaná se zeleninou a většinou skopovým masem.

Tajine (tažín): skvěle dochucená směs rýže, zeleniny a rozmanitého masa, připravovaná v jediném velkém hrnci.

K dalším vynikajícím a pro Evropana exotickým specialitám patří například bastila (v těstě zapékané maso s vajíčkem, houbami a hrozkami), m'hench (zeleninový závitok plněný mandlemi), poulet (grilované kuře nadívané olivami, kuskusem a rozinkami) či harira (hustá polévka s luštěninami, rýží a masem).

Marocké zákusky

Na své si v Maroku přijdou zejména milovníci sladkého, zdejší dezerty jsou věhlasné. Nezapomeňte ochutnat především kab l-ghazi (rohlíčky plněné marcipánem), jus avoccat (rozmixované avokádo s cukrem a jogurtem), pastillu (vrstvené listové těsto prokládané mandlovým pyré) nebo rozličné varianty tureckého medu a dezertů z čerstvého tropického ovoce.

Nápoje v Maroku

Nápojům tady vévodí všudypřítomný velmi sladký mátový čaj (šáj), anýzový čaj a přehřle ovocných džusů a koktejlů, mezi nimiž vede lahodná šťáva z čerstvě vymačkaných marockých pomerančů. Velké popularitě se těší též káva (kahua), připravovaná v džezvách na turecký způsob.

Maroko a alkohol

Pravověrní muslimové mají pití alkoholických nápojů zakázané, nicméně v turistických oblastech není problém je zakoupit – v obchodech i lepších restauracích. Díky francouzským kolonistům se v Maroku pěstuje víno a vaří se tady dokonce i pivo.

AZ Slovníček

Arabsko-český slovníček pro pobyt v Maroku

V Maroku je úředním jazykem arabština, vzhledem k francouzskému protektorátu v minulosti se používá také francouzština. Hodně lidí hovoří berberskými dialekty a v hotelech či turistických zónách se domluvíte i anglicky. Zkuste se naučit několik arabských slovíček a výrazů, třeba se vám během dovolené v Maroku budou hodit.

Základní výrazy

Arabsky	Česky
Šukran	Děkuji
Afwan	Prosím
Yawmun saïd	Dobrý den
Ilā Ilā	Na shledanou
Marhaba	Ahoj

Číslovky

Arabsky	Česky
WáHid	Jedna
Itnein	Dva
Taláta	Tři
Arba´a	Čtyři
Khamsa	Pět
Sitta	Šest
Sab´a	Sedm
Tamanya	Osm
Tis´a	Devět
´Ashara	Deset

Turistické fráze

Arabsky	Česky
Fein...?	Kde je...?
Al-funduq	Hotel
MaHattat al-´atr	Nádraží
Ash-shári	Ulice
As-sifára	Ambasáda
Al-bósta	Pošta
Bikam da?	Kolik to stojí?
Da ghálí ´awí	Příliš drahé

Dny v týdnu

Arabsky	Česky
Al-aHadd	Neděle
Al-itnín	Pondělí
At-talát	Úterý
Al-arba´a	Středa
Al-khamís	Čtvrtek
Al-qum´a	Pátek
Al-sabt	Sobota

Elektrický proud

Elektrina a zásuvky v Maroku

Napětí v elektrické síti činí ve většině země 220 V, v některých odlehlých koutech však můžete narazit na 110 V. Zásuvky jsou kompatibilní s našimi.

Voda

Pitná voda

Důrazně se nedoporučuje pít vodu z řadu, byť je někde deklarovaná jako pitná. Velmi nebezpečné jsou zejména přírodní zdroje (dokonce i vysoko v horách), z nichž můžete chytit nepříjemné střevní infekce. Konzumujte proto zásadně vodu balenou.

Zdravotní péče

Státní zdravotní péče v Maroku dosahuje průměrné úrovně. V případě akutních potíží se obraťte na některou ze soukromých klinik ve větších městech. Lékařské služby jsou poměrně drahé a vyžaduje se platba na místě.

Pokud budete potřebovat lékaře, kontaktujte pojišťovnu, se kterou máte uzavřeno cestovní pojištění. Náklady na ošetření vám budou oproti dokladu po návratu zpětně proplaceny. V případě akutních zubních potíží hradí pojišťovna příslušnou část.

Zajímavá místa

Pro ty, kteří nechtějí strávit celou dovolenou jenom v hotelovém areálu, nabízíme několik tipů pro inspiraci...

Ait Ben Haddou, pevnost zvaná Hollywood v poušti

Ksar Ait Ben Haddou patří k nejlépe dochovaným stavbám svého druhu. Díky tomu se v roce 1987 stal součástí seznamu kulturního dědictví UNESCO. Jeho exteriéry s oblibou využívají také filmaři.

Ait Ben Haddou se ukrývá v údolí Ounila u karavanní stezky mezi Marrákešem a Saharou v jižní polovině Maroka. Na severní straně se nad ním zvedají prudké svahy Vysokého Atlasu v čele s třitisícovkami Ounzel, Tasseli nebo Jebel Anrhommer, asi 30 kilometrů jihovýchodně se rozkládá město Warzazát a přehradní nádrž Al Mansour Ad Dahbi.

Místo, kde se James Bond potkal s Kristem

Ksary (či kasry) jsou tradiční opevněné sídelní celky v Maroku a sousedních zemích. Někdy připomínají skromnou vesnici, jindy – jako v případě Ait Ben Haddou – vypadají jako městská pevnost s úzkými uličkami, obytnými domy, náměstím, mešitou, bohatě zdobenými věžemi a vysokými hradbami. Budovaly se hlavně poblíž vodních toků, oáz a karavanních stezek.

Pevnost Ait Ben Haddou vznikla v 17. století. Dnes v ní žije jenom pár desítek obyvatel poskytujících průvodcovské služby, avšak v posledních dekádách se tady natočila dlouhá řada slavných filmů. Stačí jmenovat Honbu za klenotem Nilu (1985), bondovku Dech života (1987), Poslední pokušení Krista (1988), strašidelnou Mumii (1999), akčního Gladiátora (2000), Království nebeské (2005), dramatický Babel (2006) či Prince z Persie (2010).

Národní park Al Hoceima

V národním parku Al Hoceima najdete četné berberské osady, vynikající terény pro horskou cyklistiku, nádhernou přímořskou krajinu i celou řadu ohrožených rostlinných a živočišných druhů. Maximální výška jeho kopců sice nepřesahuje 800 metrů, avšak vzhledem k poloze přímo u Středozemního moře jsou severní svahy velice prudké.

Národní park Al Hoceima zabírá plochu zhruba 470 kilometrů čtverečních na severu Maroka mezi přístavištěm Cala Iris na západě a městem Al Hoceima na východě. Na jihu ho lemuje silnice N16. Administrativně se řadí do regionu Tanger-Tetuán-Al Hoceima a hospodaří v něm komunity Bni Boufrah, Senada, Rouadi, Izemmouren a A"it Kamra. Od letoviska Saidia je vzdálen asi 200 kilometrů.

Proč se vydat do NP Al Hoceima

O vzniku národního parku Al Hoceima, spolu s kvartetem dalších, se rozhodlo roku 2004. Jeho izolace pomohla zachovat několik ohrožených přírodních druhů včetně kolonie orla jasnohlasého a porostů sandarakovníku článkovaného.

K pokladům NP Al Hoceima se řadí i středomořské útesy, táhnoucí se nad pobřežím v délce zhruba 50 kilometrů. Na několika místech je přerušují ústí četných vádí (vyschlá koryta řek) a také španělská exkláva Penón de Vélez de la Gomera patřící do španělských severoafrických držav.

Aquapark Alpamare Saidia

Vodní park Saidia je středobod nově vystavěného rekreačního a zábavního resortu. Užijí si v něm všechny věkové skupiny, především však děti, na které čeká speciální zóna v mělkém bazénu a řada dalších atrakcí, jako například rozmanitá vodní zábava s tematikou dobrodružství na moři, pirátských výprav a objevování dalekých krajů. Dále aquapark nabízí bazén s umělým vlnobitím (s velikostí 1 200 metrů čtverečních) a na línou řeku (375 metrů dlouhou). Samozřejmostí jsou tobogany nebo klouzačky pro nejmenší. Cílem aquaparku není ohromit velikostí, ale spíše zaujmout propracovaností a kvalitním servisem.

Těšte se na aquapark Saidia

Vodní svět Saidia nabídne rozmanitou vodní zábavu s tematikou dobrodružství na moři, pirátských výprav a objevování dalekých krajů. Jeho cílem není ohromit velikostí, ale spíše zaujmout propracovaností a kvalitním servisem.

Můžete se těšit na více než desítku atrakcí, například na bazén s umělým vlnobitím (s velikostí 1 200 metrů čtverečních) a na línou řeku (375 metrů dlouhou). Samozřejmostí jsou tobogany nebo klouzačky pro nejmenší.

Přírodní rezervace Béni Snassen a její krásy

Chráněná rezervace Argane Béni Snassen v pohoří stejného jména se pyšní krásnými jeskyněmi, arganovým lesem u obce Chouhiya či divokou soutěskou Zegzel. Je ideální pro pěší turistiku, například z obce Tafoughalt v nadmořské výšce 850 metrů.

Přírodní park Argane Béni Snassen se nachází kolem řeky Oued Cheraa na severu Maroka. Je to blízko města Berkane a zhruba 35 kilometrů od letoviska Saidia. Má rozlohu téměř 68 kilometrů čtverečních a své maximální výšky 1 532 metrů dosahuje ve vrcholu Jbel Foughal. Nižší polohy jsou typické rozmanitostí středomořské flóry (duby, borovice, cedry apod.).

Toulky kolem Velbloudí a Holubí jeskyně

K nejkrásnějším místům v celé oblasti patří Zegzelský kaňon, táhnoucí se částečně podél silnice spojující Berkane s Tafoughaltem. Kromě prudkých skalnatých srázů a hučících vodopádů ukrývá také veřejnosti přístupnou Velbloudí jeskyni, jejíž název se inspiroval tvarem jednoho ze stalagmitů uvnitř.

Druhá jeskyně (Holubí) u Tafoughaltu je archeologickou lokalitou s unikátními nálezy z prehistorie lidstva. Za návštěvu stojí i Berkane, vyhlášené pěstováním mandarinek, a vrchol Ain Almou (1 335 metrů) u horské víscky Tinissane s úchvatnými, dalekými výhledy.

Casablanca, město milenců a památek

O nadčasové filmové romanci Casablanca s Humpreyem Bogartem a Ingrid Bergmanovou v hlavních rolích alespoň slyšel snad každý. Režisér Michael Curtiz ji natočil roku 1942 v největším marockém městě a zajistil mu vstupenku mezi nejobdivovanější metropole světa. Casablanca však za návštěvu stojí i z jiných důvodů.

Nachází se v rovinaté krajině u břehů Atlantského oceánu na severozápadě Maroka. Ve vnitrozemí ji míjí dálnice A1. Na jihu, u dálnice A7 směřující k mezinárodnímu letišti Mohammeda V., se rozkládá les Bouskoura. Veřejnou dopravu po městě zajišťují tramvaje a předměstské vlaky.

Poznejte hlavní magnet v Casablance

Historie Casablanky začala už před 3 tisíci let příchodem berberských kmenů. Ve středověku zde stál přístav Anfa, na jehož troskách Portugalci v roce 1515 postavili vojenskou pevnost nazvanou Casa Branca (Bílý dům). Město zničené zemětřesením v polovině 18. století znovu vybudoval sultán Sidi Mohammed III.

Dnes má Casablanca i s aglomeracemi skoro 7 miliónů obyvatel a turistům nabízí celou řadu míst k příjemným procházkám, restaurací, tržišť a atrakcí. Nejviditelnější z nich je třetí největší náboženská stavba světa, 210 metrů vysoká mešita Hassana II.

Džabal Tubkal, titán podpírající nebeskou klenbu

Svahy marocké hory Džabal Tubkal (též Jbel Toubkal či Le djebel Toubkal) šplhají až do výšky 4 167 metrů. To z ní dělá nejvyšší vrchol Maroka i celé severní Afriky. Vystoupit však na ni mohou dokonce i běžní (nicméně trénovaní a dobře vybavení) turisté.

Hora Džabal Tubkal se vypíná v západní části pohoří Vysoký Atlas asi 70 kilometrů od města Marrákeš. Najdete ji v srdci stejnojmenného národního parku o ploše 380 kilometrů čtverečních v regionu Marrákeš-Safi. Západně od ní se nachází údolí N'Fiss a východně údolí Ourika.

Jak vystoupit na Džabal Tubkal

Ideálním způsobem, jak se dostat na vrchol Džabal Tubkalu, je vyrazit během jarních měsíců z vískey Imlíl severně od něj. Výstup se řadí mezi středně náročné, pozor však na jeho délku (12 hodin) a značnou nadmořskou výšku.

V dobách nejmladší doby ledové pokrýval Džabal Tubkal ledovec o délce 5 kilometrů, v současnosti tady sněží pouze přes zimu. Jako první Evropan na horu vystoupil 12. června 1923 markýz René de Segonzac s Vincentem Bergerem a Hubertem Dolbeau.

Essaouira, město hradeb a hippies

Velké město Essaouira (arabsky As-Sawíra, portugalsky Mogador) má za sebou pestré dějiny a ukrývá celou řadu zajímavých památek. Záslouhou historického přístavu (dodnes stále velmi důležitého), dochovaných hradeb, citadely a zbytků portugalské pevnosti se v roce 2001 stalo součástí světového dědictví UNESCO.

Essaouira se rozkládá na pobřeží Atlantiku v západním Maroku. Na jejím jižním okraji se do oceánu vlévá řeka Oued Ksob, ještě více na jih se zvedá podhůří Vysokého Atlasu. Agadir i Marrákeš leží asi 180 kilometrů odsud, romantická Casablanca dokonce 400 kilometrů.

Historie a památky v Essaouiře

Oblast Essaouiry sice lidé obývali již v pravěku a Kartáginci zde měli obchodní stanici, ovšem skutečný rozvoj města začal až roku 1506. Na pokyn portugalského krále Manuela I. tehdy vyrostla na ostrově Mogador necelé 2 kilometry od pevninských břehů vojenská pevnost Castelo Real de Mogador. V 18. století se začal jako brána mezi subsaharskou Afrikou a starým kontinentem mohutně rozvíjet zdejší přístav.

Během pobytu v Essaouiře si musíte prohlédnout celou medinu, kombinující prvky arabské a evropské pevnostní architektury. Nezapomeňte si při tom vychutnat zdejší jedinečnou atmosféru, ve které se mísí klid starého města, zvuky tradiční etnické hudby gnawa, vůně lahodné kávy a duch pohodových šedesátek, kdy na zdejších plážích křepčily květinové děti.

Královské město Fez

Nejstarším a nejvýznamnějším ze čtveřice královských měst Maroka (ještě Rabat, Meknes a Marrákeš) je Fez (anglicky Fes, francouzsky Fès). Ještě v roce 1925 bylo marockou metropolí, dnes patří mezi tři největší města v zemi. Najdete tady nádherný královský palác a starobylou medinu, které od roku 1981 patří na seznam světového dědictví lidstva UNESCO.

Fez (1,2 miliónu obyvatel) se rozkládá v severním Maroku u dálnice A2 spojující hlavní město Rabat na západě s 300 kilometrů vzdálenou Oujdou na východě. Do letoviska Saidia to je ještě 60 kilometrů navíc. Jižním směrem od města se zvedá Střední Atlas, na druhé straně se táhne pohoří Ríf, jehož severní svahy padají do Středozemního moře.

Co uvidíte ve Fezu (a co uslyšíte)

Fez založil Moulay Idriss I. roku 789, většího rozvoje se však obec dočkala až začátkem 9. století za jeho syna Idrisse II. Zvolil si ji za své sídlo a v roce 810 vybudoval slavnou Kairuánskou mešitu (Djemaa El Kairaouine), dodnes jednu z největších a nejstarších v celé Africe. K dalším fezkým památkám se řadí rozlehlý královský palác Dar El Makhzen, brána Bab Boujeloud, nádherná medresa Bou Inania ze 14. století, merenidské hrobky či palác Dar Batha se zahradou.

Jedinečnost Fezu tkví ve středověké atmosféře mediny plné úzkých uliček s obchodníky v dobových oblecích, s proslulými tradičními koželužnami a s lékárnami nabízejícími přírodní kosmetiku z arganového dřeva. Od roku 1995 se ve městě koná vždy v červnu prestižní Festival světové sakrální hudby.

Marrákeš, město králů

Město Marrákeš (francouzsky Marrakech) se řadí mezi kvarteto královských měst Maroka (dále Fez, Meknes a Rabat). Díky svým památkám (zapsaným roku 1985 na seznam UNESCO) se drží v čele žebříčku nejnavštěvovanějších marockých měst v zemi a v celé Africe je dokonce na páté příčce.

Marrákeš (téměř 1 milion obyvatel) se nachází ve středním Maroku pod severními svahy Vysokého Atlasu, takřka na dosah jeho nejvyšší hory Džabal Tubkal (4 167 m n. m.). K pobřeží Atlantiku (do starobylé Essaouiry) to je odsud asi 180 kilometrů, hlavní město Rabat leží více než 300 kilometrů severně, dostupné jízdou po dálnicích A7 a A1. V blízkosti města je v provozu mezinárodní letiště Menara.

Zajímavá místa Marrákeše

V Marrákeši vás čeká například slavné, rušné náměstí Djemaa El Fna plné trhovců a umělců v srdci města, palác Bahia z konce 19. století, židovská čtvrť Mellah nebo pěkná botanická zahrada Jardin Majorelle. Dominantu města tvoří skoro 70 metrů vysoká ikonická mešita Kutubija již z druhé poloviny 12. století.

Další důležitou marrákešskou turistickou lokalitou jsou saadské hrobky, ruiny paláce El Badi, ohromná Agdalská zahrada, starobylá medresa (studentská kolej) Ben Youssef či maraboutska hrobka s kupolí Almoravid Koubba. Cenné vlastivědné sbírky si můžete prohlédnout v muzeu marockého umění Dar Si Said.

Meknes, ohromující výtvor pyšného sultána

Jedním ze čtyř královských měst Maroka je kromě Marrákeše, Fezu a Rabatu též poněkud zapomenutý Meknes. Sultán Ismail z něj přitom chtěl na přelomu 17. a 18. století vytvořit nejkrásnější město na světě. Přestože z řady jeho staveb zůstaly už jen sutiny, od roku 1996 se Meknes řadí na seznam světového dědictví UNESCO.

Meknes se nachází v severní části Maroka pod svahy Středního Atlasu. Vede kolem něj dálnice A2 spojující metropoli Rabat (150 kilometrů západně) s další historickou perlou Fezem (70 kilometrů východně) a s městem Oujdou nedaleko středomořského prázdninového resortu Saidia. Daleko odsud není ani do národních parků Ifrane a Khenifra.

Připomeňte si zlaté časy Meknesu

První osídlení oblasti Meknesu souvisí s rozmachem Římské říše, ovšem historie města jako takového se začala psát až zřízením pevnosti v 8. století a příchodem berberského kmene Maknassa. Největšího rozkvětu se Meknes dočkal za dlouhé vlády sultána Moulaye Ismaila (1672–1727). Tento velký stavitel zde navrhl, naprojektoval a často také vlastníma rukama vybudoval 50 paláců, 45 kilometrů hradeb a 20 bran.

Podstatnou část z nich si můžete prohlédnout i dnes. Jedná se například o největší Ismailův palác Dar el Makhzen, o nádhernou městskou bránu Bab Mansour nebo o rozsáhlý palácový komplex Dar el Kebira. Za vidění stojí i živé „náměstí bourání a obnovy“ El Hedim, středověká vysokoškolská kolej Medersa Bou Inania a mauzoleum Moulaye Ismaila (jediná funkční marocká svatyně, kam smí vstoupit i nemuslim).

Velká řeka Mulúja

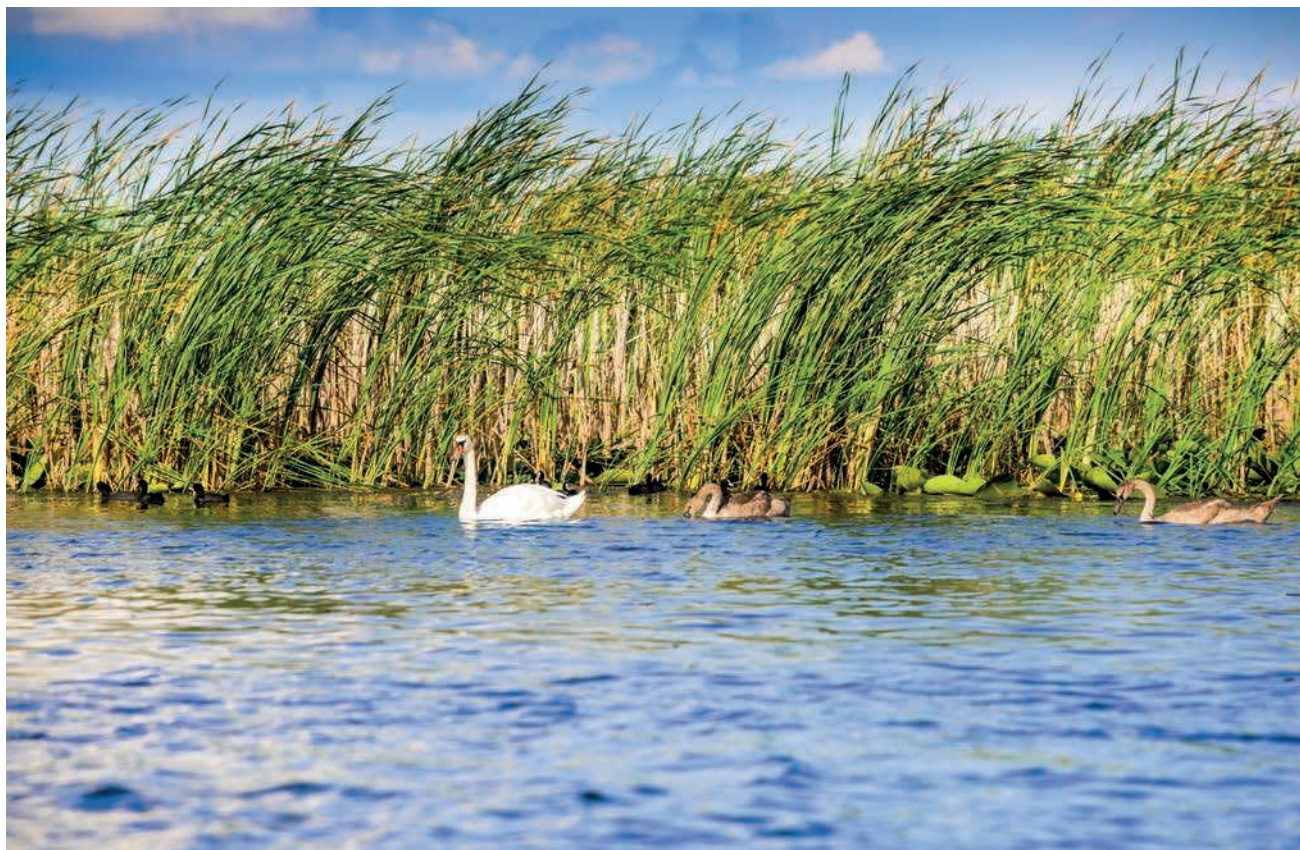
Řeka Mulúja (arabsky Oued Moulouya) patří s délkou 520 kilometrů k nejdelším tokům v Maroku. Za vidění stojí její nádherné ústí, blankytné přehrady ve vnitrozemí i skalnatá vyhlídka na Evropu. Přesvědčte se, že marocké vodstvo nejsou pouze zoufale suchá vádí.

Mulúja pramení pod vrcholkem hory Jbel Ayachi (3 757 m n. m.) na severovýchodním konci Vysokého Atlasu. Pak protéká rozlehlou proláklinou s polopouštním klimatem a vegetací podél východních svahů Středního Atlasu. Ústí do Středozemního moře poté, co se ze západní strany vyhýbá přírodní rezervaci Argane Béni Snassen.

Vypravte se na putování Marokem s Mulújou

Zvláště během dovolené v letovisku Saidia se vyplatí prozkoumat několik zajímavých oblastí podél toku Mulúje. Její ústí, snadno dosažitelné autem, je díky bohatému systému mokřadů a hojným ptačím druhům chráněnou rezervací zapsanou na seznamu ramsarských lokalit.

Jen o něco dále na západ se nachází hornatý mys Ras Kebdana (Cap de l'Eau-les-Rochers), který mnozí řadí mezi nejkrásnější místa Maroka. Nabízí nádherné výhledy – za dobrého počasí je z něj dokonce vidět na Alžírsko i na Španělsko. Zhruba 60 kilometrů proti říčnímu proudu vyrostla na Mulúje dvě velká přehradní jezera: Mechraa Hammadi i Mohammed V. Jsou jako stvořená k rybolovu a vodním sportům.

Nador, sympatické město plné růstu

Krásné město Nador, metropole stejnojmenné provincie a 17. největší město v Maroku, vyniká svou snahou o vytvoření kosmopolitní oblasti příjemné pro turisty z celého světa. V poslední době si ho proto oblíbili movití Maročané i Evropané a budují v něm honosné letní rezidence. A už v blízké budoucnosti se z něj stane jedno z prestižních marockých letovisek.

Nador (kolem 160 tisíc obyvatel) se rozkládá na severu Maroka, asi hodinu jízdy autem z rekreačního střediska Saidia. Od přímého přístupu ke Středozemnímu moři ho dělí ohromná laguna Sebkhha Bou Areq (Mar Chica), na jejíž kose se táhne písčná pláž Boqueronesa a přírodní rezervace.

Co dělat v Nadoru a jeho okolí

V nedávné minulosti se možnosti trávení volného času v Nadoru rozšířily o golfový resort Atalayon, nové obchody, parky a další zábavní zařízení. Vždy v červenci se ve městě koná uznávaný mezinárodní kulturní festival.

Zhruba 10 kilometrů severně od Nadoru se na pobřeží nachází malá španělská exkláva Melilla. Jižním směrem se dostanete k okraji přírodní rezervace Argane Béni Snassen a také k významné řece Mulúja.

Oujda, perla marockého východu

Krásné město Oujda je rychle se rozvíjející metropolí regionu Východní Maroko (Oriental, arabsky Ash-Sharq). Za pozornost tady stojí řada zajímavých památek, stará medina plná úzkých uliček láká k nákupům suvenýrů a jiného zboží.

Oujda (její aglomerace má k 1 miliónu obyvatel) se nachází na severovýchodě Maroka kousek od hranic s Alžírskem. Jižně od ní se zvedají svahy pohoří Atlas, severním směrem se rozkládá přírodní rezervace Argane Béni Snassen a ke Středozemnímu moři to je asi 60 kilometrů. Jedná se o důležitý dopravní uzel, začíná tady několik železničních tratí i dálnice A2 směřující do Fezu, Meknesu a Rabatu.

Navštivte památky v Oujdě

Oujdu založil roku 994 berberský náčelník Ziri Ben Attia. Současné město postavil sultán Abu Yusuf Yaqub ve 13. století, později ho 200 let jako jediné sídlo v současném Maroku ovládala Otomanská říše. Rozvoj infrastruktury nastal především za francouzské koloniální nadvlády v 19. století.

V Oujdě musíte vidět Velkou mešitu z roku 1298 a lyceum Omar Ibn Abdelaziz (první vzdělávací instituce moderního Maroka). V paláci Dar Sebti dnes funguje centrum studia arabsko-andaluské hudby gharnati. Ve městě se koná celá řada kulturních a společenských akcí, např. Oujda Shopping Festival, hudební přehlídka Oujda Gharnati nebo národní jezdecký festival Tbourida Sidi Yahya.

Rabat, malebná metropole Maroka

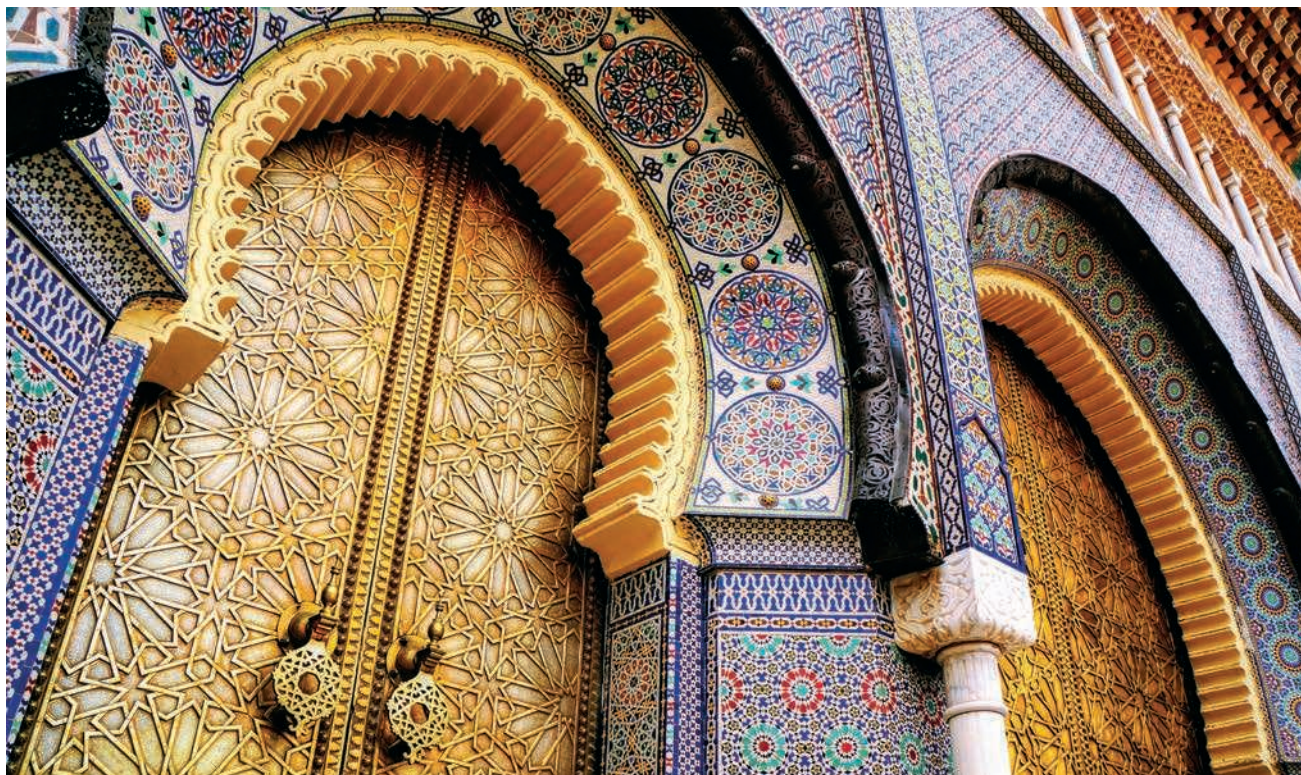
Jedno ze čtveřice marockých královských měst, součást světového dědictví UNESCO, důležitý přístav, hlavní město země a ještě mnohem více představuje rušný a nezaměnitelný Rabat. Setkáte se tady s historickou arabsko-muslimskou zástavbou i s budovami inspirovanými západním modernismem, na děti čeká rozsáhlý zábavní Magic Park s množstvím atrakcí a na písčných plážích jako Sid el Abed se můžete i vykoupat.

Rabat se rozrůstá na severozápadě Maroka u pobřeží Atlantského oceánu. Na severním okraji ho lemuje řeka Bú Regreg vytvářející výrazné údolí, které město odděluje od sousedního Salé. Společně s ním – a s ostatními městečky v okolí jako Témara, Tamesna či Bouknadel – vytváří rozlehlou aglomeraci čítající přes 2 milióny obyvatel (druhá největší v Maroku).

Památky a zajímavosti Rabatu

Provoz mezinárodního letiště Rabat-Salé, hustá síť dálnic (A1 vedoucí do Casablanky, A2 směřující do Meknesu, Fezu a Oujdy, obchvat A5), námořní přístav a velké železniční nádraží dělají z Rabatu mimořádně významný dopravní uzel Maroka. Přepravu po městě pomáhají zajišťovat dvě tramvajové linky.

Nejvíce historických památek, např. almohadské hradby a Hassanovu věž, ukrývá rabatské „Staré město“ z 12. století. Velkoryse řešené „Nové město“ z 20. a 30. let minulého století zahrnuje královské sídlo, botanickou zahradu či park Jardins d'Essais. V Rabatu však najdete i Univerzitu Mohammeda V., Ústav pro arabský jazyk nebo katolické biskupství.

Národní park Tazekka

Základ národního parku Tazekka tvoří bohatá vegetace v čele s cedrovým hájem, tajuplné jeskyně a liduprázdná, divoká krajina. Na první pohled mu dominuje hora Jbel Tazekka (1 980 m n. m.), součást stejnojmenného horského masivu.

Národní park Tazekka, součást nejsevernějšího výběžku Středního Atlasu, se rozkládá na ploše 1 370 kilometrů čtverečních v provincii Fez-Meknes. Z jeho severních svahů, pod nimiž vede dálnice A2 spojující blízko Tazu s Oujdou na východě a s Fezem, Meknesem a metropolí Rabatem na západě, uvidíte mohutný masiv pohoří Ríf.

Vyzkoušejte výlety do hor v parku Tazekka

O národním parku Tazekka, pro který je typické mimořádně vlhké počasí s pořádnou sněhovou čepicí v zimě, se začalo mluvit v souvislosti s jeho vznikem v roce 1950. Tehdy zabíral pouze několik kilometrů čtverečních, dnes se těší uznání především díky úspěšné reintrodukci jelena lesního.

Na túrách (doporučujeme je realizovat pouze v doprovodu zkušeného průvodce) po NP Tazekka se dostanete do rozsáhlých korkových a dubových lesů s hojností zvěře i ptactva. Narazit můžete na šakala, orla, divočáka, supa, ženetku, sokola, ježka nebo lišku.

Berberská obec Tizi Oussem

Typická berberská vesnice Tizi Oussem v pohoří Vysoký Atlas vás okouzlí svou malebností. Na rozdíl od tuniských obydlí v jeskyních stojí zdejší domky na terasách prudkých kopců a dohromady vytvářejí dobře viditelnou, rázovitou osadu jako ze začátku minulého století.

Tizi Oussem se krčí pod nekonečnými, skalnatými svahy nejvyšší marocké hory Džabal Tubkal (4 167 m n. m.), takřka přesně na hranicích národního parku stejného jména. Nachází se v nadmořské výšce kolem 1 900 metrů v hlubokém údolí horského potoka, vlévajícího se u obce Ouirgane do řeky Oued N'Fiss. Do historického Marrákeše to je odsud zhruba 70 kilometrů.

Tipy na aktivity kolem Tizi Oussem

Do Tizi Oussem vozí turisty terénní vozy neboť právě tady končí zpevněná cesta z podhorského města Asni. Nedaleko od něj vítá všechny milovníky adrenalinu zábavní park Terres d'Amanar s lanovým světem, horolezeckými stěnami, visutými lávkami i dětskými hřišti.

Zájemci o vysokohorskou turistiku se mohou z Tizi Oussem vydat nejen na vrchol Džabal Tubkal (jen pozor na kvalitní výstroj a perfektní kondici!), ale také na další treky Vysokým Atlasem.

Ohromující vodopády Uzúd

Řeka Tissakht ve spolupráci s geologickými procesy okolní krajiny vykouzila na konci svého toku nádherné vodopády Uzúd, které se řadí mezi největší turistické taháky celého Maroka. Silnice vede prakticky až k nim, jejich krásu si proto mohou vychutnat turisté všech věkových kategorií.

Vodopády Uzúd (francouzsky Cascades d'Ouzoud, berbersky Imuzzar n wuzud) se ukrývají na rozhraní Vysokého a Středního Atlasu asi 150 kilometrů od Marrákeše a 300 kilometrů od Casablanky. Řeka Tissakht se zhruba 2 kilometry od nich vlévá do proudu dalšího horského toku Al Abid, který poté splyne s řekou Oum Rabia tekoucí severozápadně až do Atlantského oceánu.

Co uvidíte v okolí vodopádů Uzúd

Vodopády Uzúd hučí na řece Tissakht v nadmořské výšce kolem 700 metrů nedaleko vsí Azilal a vrcholu Jebel Megouname (2 365 m n. m.). Jedná se o soustavu několika vodních kaskád. Jejich hlavní část tvoří tři stupně s celkovou výškou 110 metrů (nejdelší dosahuje 75 metrů).

Součástí turistického servisu kolem Uzúdských vodopádů jsou restaurace, kavárna, parkoviště, vyhlídkové terasy či plavby loďkou. Výletu sem můžete využít také k poznání jejich atraktivního okolí, zahrnujícího především unikátní okruh soutěskami Otročí řeky (El Abid).

Volubilis, jedinečná památka z dávných časů

Zbytky starověkého fénického města Volubilis z 3. století před naším letopočtem a dávné centrum Mauritánie každoročně lákají k prohlídce dlouhé zástupy turistů. V roce 1997 se Volubilis stalo součástí světového kulturního dědictví UNESCO.

Ruiny Volubilis (arabsky Walili) se rozkládají v severním Maroku u městečka Moulay Idriss Zerhoun mezi horskými masivy Středního Atlasu na jihu a Rífu na severu. Do města Meknes to je odsud necelých 30 kilometrů, do Fezu 70 kilometrů a metropole Rabat leží ještě více než dvakrát dále.

Dlouhá a velká historie Volubilis

Město Volubilis založili v úrodném regionu u řeky Khoumane, ideálním k pěstování olivovníků, již Féničané. Na začátku letopočtu se dostalo pod správu Římské říše. O tehdejší významu města svědčila jeho plocha 400 tisíc metrů čtverečních, paláce s mozaikovou podlahou, bazilika, vítězný oblouk nebo obvodová zeď dlouhá necelé 3 kilometry.

Mezi roky 285 a cca 1000 město postupně ovládaly místní berberské kmeny a arabský náčelník Idris ibn Abdallah. Od 11. století začalo pustnout a čekalo na své znovuobjevení moderními archeology. Mnohé z dávných staveb tady můžete spatřit na vlastní oči.

